

EL CAMP DE TARRAGONA: realitat i mancances actuals

L'estabilitat i la qualitat de vida de les ciutats depèn, cada cop més, dels avenços en enginyeria i la infraestructura pública. La urbanització massiva dels anys previs a l'actual crisi econòmica, contrasta amb un moment en que es fan necessàries eines de creixement territorials amb pocs recursos i l'impuls de grans obres pendents que garantirien la subsistència dels municipis per la millora que els suposaria en les seves connexions viàries i ferroviàries.

Un territori ordenat pot seguir creixent amb unes ciutats renovades i en plena evolució. Aquests són els reptes assumibles que cal plantejar des del realisme econòmic i financer. Les infraestructures intel·ligents han de conviure amb els espais regenerats, cosir els nuclis per evitar perdre mobilitat, garantir la convivència i dotar-la de noves eines.

El Camp de Tarragona té, històricament, una llarga llista de reivindicacions i obres pendents. Aquest és, en part, un territori trinxat per les infraestructures mal connectades i amb un creixement alentit pel retard en les execucions de les obres que depenen de les diferents

administracions. Les trames urbanes es ressolen amb els Plans d'Ordenació Urbanístics Municipals però, com es garanteix el futur creixement exterior si la xarxa ferroviària és pobre i la trama viària és escassa? Com cal solucionar el llistat de greuges històrics del Camp?

El Corredor del Mediterrani, el Tercer Fil, la línia de l'AVE, les obres de l'autovia A-27 o la connectivitat de l'aeroport de Reus són algunes de les obres pendents i més reivindicades actualment pels principals ajuntaments. La revista TAG ha volgut conèixer de primera mà quines són les mancances a tres poblacions molt importants on hi ha demandes històriques encara irresoltes.

Els alcaldes de Tarragona (Josep Fèlix Ballesteros), Reus (Carles Pellicer) i Montblanc (Josep Andreu), parlen a continuació del creixement dels seus municipis, de la rehabilitació com a eina de manteniment de l'entramat urbà, d'aquelles infraestructures que necessiten i del dibuix que fan, de cara al futur, els seus plans d'ordenació. Territori i projectes, les ciutats i la seva configuració.

Josep Fèlix Ballesteros

Alcalde de Tarragona

Com veu l'estat de les infraestructures actuals al camp de Tarragona? Quins Projectes marcaran el futur de la ciutat de Tarragona?

El Camp de Tarragona és un territori trinxat pel pas de les infraestructures generals incompletes o mal articulades entre elles. El ferrocarril n'és un clar exemple. L'estació de l'AVE a Perafort no connecta amb Tarragona amb la qualitat necessària i el Tramcamp no té data.

Sóc dels que opina que la mobilitat de qualitat de les persones, especial-

ment en un país petit com Catalunya, és el veritable motor de creixement, i que hem de ser capaços de connectar, amb recorreguts de menys d'una hora, centre ciutat amb centre ciutat. El futur d'aquesta mobilitat és i serà el servei de viatgers per ferrocarril. L'AVE és un servei de llarg recorregut molt útil, però aquell que cohesiona i beneficia al més alt nombre de ciutadans i al territori és el servei Avant Regional.

En aquest sentit, el tercer fil suposarà un endarreriment en l'alliberació de

la Façana Marítima però, per contra, ha de significar l'oportunitat d'aconseguir que els trens Avant que ara connecten Figueres, Girona i Barcelona arribin fins a Tarragona tenint en compte que l'estació de l'AVE està allunyada de la ciutat.

Una altra oportunitat del tercer fil per a la nostra ciutat seria la reubicació de l'estació davant el carrer del Mar, amb la qual cosa recuperariem finalment la part baixa de Tarragona i la connectaríem amb la resta de la ciutat. Per tot ple-

gat, el tercer fil és una oportunitat que no podem deixar escapar.

D'altra banda hi ha infraestructures com la implantació de xarxes que permetin una ciutat intel·ligent, Smart City, i que s'iniciïn amb els Jocs 2017. Això també ens ajudarà a assolir una ciutat amb millors serveis, ben gestionada i saludable.

Quin és l'estat urbanístic de Tarragona i quina ciutat s'imagina en el futur? Com ha de créixer i quant?

El nostre punt de partida és que tenim una ciutat dispersa i no connectada, per a la qual tenim una sèrie d'objectius urbanístics com són la consolidació de l'estructura urbana del centre (Eixample i Part Baixa), Ponent i barris del nord de la ciutat i el Serrallo; la regeneració i rehabilitació del Casc Antic, la Part Baixa de la ciutat i els assentaments d'habitatges dels diferents barris que ho requereixen; el creixement urbanístic, en extensió, per la zona de llevant; millorar la seguretat en front a riscos naturals i els derivats de la indústria; i la millora de les comunicacions i connexions entre els diferents assentaments urbans.

A més, tenim un POUM on es proposa l'ordenació i es dibuixen les infraestructures actuals i les futures —programades a llarg o a curt termini— ja siguin d'àmbit autonòmic o estatal. I cal recordar que, en el mapa geogràfic de Catalunya, Tarragona és un punt estratègic de connexió entre el nord i sud d'Europa, degut a la concentració d'infraestructures de connexió i de serveis d'àmbit supramunicipals, les quals s'interconnecten entre sí dins del nostre terme. Això, unit al nostre potencial de creixement, tant de població com econòmic, ens situa com una de les ciutats de major referent competitiu del país.

M'agradaria pensar en la imatge d'una ciutat que hagués assolit els objectius establerts en el POUM. Tarragona té pràcticament consolidada les seves zones urbanes del centre i ara hem d'actuar puntualment per reforçar les connexions entre el centre i les altres parts del territori. Hem d'anar cosint tot aquest teixit urbà. D'altra banda, els Jocs del 2017 poden suposar el relleu exterior de la ciutat i poden aportar un gran benefici urbanístic i comunicatiu. Finalment, s'han d'acabar de resoldre els temes pendents de la mobilitat interna i la connexió de la ciutat amb la resta

del territori i la millora de l'accessibilitat a l'estació del Camp de Tarragona, al port i a l'aeroport. Tenim la previsió, tenim els mitjans i som altament optimistes amb el futur de Tarragona.

El creixement actual passa per una evolució interna, per retrobar els barris o zones de la ciutat històrica. Quins plans de regeneració urbana i de rehabilitació tenen pensats a Tarragona? Moltes ciutats tenen plans per incentivar la rehabilitació o per ajudar a conèixer l'estat dels seus edificis recolzant la Inspecció Tècnica d'Edificis.

Els objectius de l'Ajuntament en quant al creixement urbanístic estan inclosos en el POUM. Pel que fa a aquells de regeneració i rehabilitació tant de la trama urbana consolidada com la no consolidada, venen reflectits en els PAU, PMU i PE. A més, per a cada zona del municipi hem previst actuacions de reforma i regeneració de la seva trama edificatòria, per a l'ordenació dels espais lliures d'edificació dels seus voltants, dotació d'equipaments, subministrament dels serveis i concreció de la seva trama viària.

En el cas del nucli antic, està prevista per al 2015 la redacció d'un pla especial per englobar i tractar detalladament la problemàtica plantejada en aquest conjunt declarat Bé Cultural d'Interès

Nacional, de les restes arqueològiques Patrimoni de la Humanitat i de l'immobiliari que per antiguitat, característiques constructives i estat de conservació requereixen un estudi exhaustiu i una actuació acurada. Per això, des de la conselleria de Territori s'ha cregut oportú establir un conveni entre les diferents parts que tenen competència en la tramitació de les ITE.

Quina opinió i posicionament tenen des de l'Ajuntament de Tarragona sobre els col·legis professionals, i especialment el que representa als aparelladors, arquitectes tècnics i enginyers d'edificació, del suport i assessorament que realitzen els tècnics que intervenen en la seva ciutat?

Des de l'Ajuntament comptem amb ells per desenvolupar projectes pendents en matèria d'infraestructures i que són imprescindibles, com els Jocs del 2017. Ara l'empresa pública Gisa ha obert el concurs per al Palau d'Esports amb la participació de dos equips professionals de Tarragona. I en el futur esperem tenir respostes semblants dels aparelladors, arquitectes tècnics i enginyers, pel que farà als altres lots, i també en un aspecte per al qual són un col·lectiu especialment important i rellevant per a la qualitat de vida dels ciutadans com és l'actuació massiva en rehabilitació d'edificis. ●●●

Carles Pellicer

Alcalde de Reus

Com veu l'estat de les infraestructures actuals al camp de Tarragona? Quins Projectes marcaran el futur de la ciutat de Reus?

Cal tenir la visió local i la territorial. Des de el punt de vista més local, les infraestructures viàries amb les rondes —la T-11 cap a Falset i la C-14 cap a Montblanc— donen estructura suficient a les exigències actuals tot i que no estan, ni molt menys, resolts.

Des de el punt de vista més territorial, el corredor d'infraestructures generals (entre Reus Tarragona i paral·lel al mar) necessiten de certes infraestructures com ara el ferrocarril amb el corredor mediterrani, l'AP-7 i la A-7 pel trànsit de vehicles a motor i tot això complementat amb les principals línies energètiques —elèctriques— i el mini-transvasament. El potencial de la zona és evident i més si hi afegim la connectivitat al port i a l'aeroport.

Crec que és necessari que compartim aquesta visió territorial tot el territori, sense excepcions.

Si parlem de projectes de futur, aquests passen per la creació dels eixos cívics de penetració a la ciutat (passejos i avingudes) a partir de les xarxes viàries existents com les autovies de Tarragona i de Bellisens o les carreteres de Salou, Cambrils o Montblanc.

Se'ns fa urgent tenir definit el Tercer Fil, el baixador de Bellisens, la remodelació de l'Estació i la del Sud de l'Aeroport. I també el corredor d'infraestructures al voltant de la circumval·lació de la C-14.

Quin és l'estat urbanístic del seu municipi i quina ciutat s'imagina en el futur? Com ha de créixer i quant?

En l'actualitat és vigent el Pla General d'Ordenació Urbanística de l'Any 1999 amb tot un reguitzell de modificacions puntuals d'un marcat perfil expansionista de la ciutat envers el territori.

Aquesta tendència a ocupar nou territori, i que sovint implica la menysvaloració de la ciutat ja existent, sobretot del casc antic i consolidat, correspon a un urbanisme ja en franca depreciació.

Per sort, el nostre cas és el d'una ciutat compacta sense gaires perifèries i que facilita la cohesió entre les parts de

la mateixa. Aquestes tipologies de ciutats poc atractives fins fa uns anys són ara un model a seguir. És per això que estem redactant un nou POUM amb creixements moderats i sense sobrepassar en el residencial les previsions existents en aquells espais on aquesta compacitat ens porti millor cohesió social. El futur document també ha de proposar eines per tenir molt en compte la rehabilitació, la remodelació i la renovació ja que aquestes han de prevaler per davant de les noves implantacions residencials menys viables i sobretot menys sostenibles a nivell econòmic i mediambiental.

El creixement actual passa per una evolució interna, per retrobar els barris o zones de la ciutat històrica. Quins plans de regeneració urbana i de rehabilitació tenen pensats a Reus? Moltes ciutats tenen plans per incentivar la rehabilitació o per ajudar a conèixer l'estat dels seus edificis recolzant la Inspecció Tècnica d'Edificis.

Com comentava abans, estem apostant per la transformació i adaptació de la ciutat consolidada (sol urbà) per davant de nous creixements residencials en la perifèria (sol urbanitzable). He de remarcar, i ho puntualitzo, la gran dificultat que representaria aplicar els mateixos criteris de contenció del sol als polígons d'activitat econòmica encara que és obvi que abans d'ocupar nou sol en activitat econòmica caldrà activar i omplir els ja existents. Això ho aconseguirem fomentant la renovació dels po-

lígons consolidats i garantint l'ocupació d'aquells que ja s'han executat però encara estan buits.

Actualment tenim plans pendents de la Llei de Barris que no activarem fins el 2017 per falta de finançament nostre i de la Generalitat. Al nucli antic hi ha reconegudes fins a divuit àrees d'actuació que els propers anys haurem d'anar desenvolupant des de l'àmbit públic però també en col·laboració amb el sector privat.

El pla de l'habitatge ens ha fet una radiografia bastant actualitzada de la situació del nostre parc d'habitatges i per tant tenim detectades les bosses més importants d'habitatges amb diferents graus de deficiències a corregir. Entre elles, ja fa tres anys que recomanem que es faci la Inspecció Tècnica d'Edificis d'acord amb les converses mantingudes amb el col·legi d'aparelladors i arquitectes tècnics.

Quina opinió i posicionament tenen des de l'Ajuntament de Reus sobre els col·legis professionals, i especialment el que representa als aparelladors, arquitectes tècnics i enginyers d'edificació, del suport i assessorament que realitzen els tècnics que intervenen en la seva ciutat?

Sé que les relacions amb els col·legis professionals i gremis del sector són periòdiques i fluides i que els tècnics de la casa els donen suport i tenen un excel·lent tracte amb els professionals que ho requereixen. ●●●

Josep Andreu i Domingo

Alcalde de Montblanc

Com veu l'estat de les infraestructures actuals al camp de Tarragona? Quins projectes marcaran el futur de Montblanc?

Les infraestructures a la nostra demarcació deixen molt a desitjar. A nivell global, el fet de no realitzar totalment l'autovia A-27 és un gran problema. Per a nosaltres és precís i necessari tenir l'autovia de Montblanc a Tarragona tota completa amb el túnel del Coll de Lilla. Si aquesta autovia no es desenvolupa en la seva totalitat, el trànsit, i especialment el pesat, se seguirà desviant per l'estret de La Riba.

A nivell ferroviari el retard constant de la posada en marxa del tram Vandellòs-Vilaseca-La Secuita en doble via és la carència més gran del Corredor Mediterrani. Parlem d'un tram de 59 quilometres que es va començar a construir als túnels de Vandellòs l'any 2000 i que encara no s'ha posat en funcionament. I en canvi, veiem que l'estructura radial de l'AVE ha avançat milers de quilometres. Crec, sincerament, que és una maniobra real per impedir o per minimitzar la relació entre catalans i valencians perquè sinó, no s'expliquen aquests constants retards per part del govern del PP avui i del PSOE abans. No hem d'oblidar que tant l'A-27 com el corredor ferroviari són competència absoluta del govern de l'Estat. Hi ha altres mancances com ara la carretera de Montblanc a Santa Coloma i s'ha d'acabar l'eix de Tàrraga però reitero que el més essencial és l'A-27 i el corredor ferroviari

Quin és l'estat urbanístic de Montblanc i quin municipi s'imagina en el futur? Com ha de créixer i quant?

Crec que a Montblanc hem sabut tenir molta cura del nucli antic i l'hem preservat procurant ressaltar i posar en valor el gran patrimoni arquitectònic d'aquesta zona. I ho dic amb aquesta contundència perquè no és obra pas d'aquest alcalde. És una constant que ve de molt enrere iniciada pel senyor Abelló quan es va fer la declaració de Patrimoni Històric l'any 1947, seguit del senyor Gomis que va ser el restaurador

de gran part de la muralla i l'Hospital, i continuant per l'Andreu Mayayo que va confeccionar el PERICH i va actuar en diversos trams de la muralla. I així podria anomenar fins a set alcaldes més perquè tots ells, amb més o menys intensitat però sempre amb continuïtat, han tirat endavant la restauració del nucli antic. I hi ha un denominador comú: la cura sobre el Montblanc Medieval del qui fou director del Museu i restaurador municipal, Maties Solé.

La ciutat del futur passa per acabar la restauració del nucli antic, la continuació de l'eixample nou i la ordenació del teixit industrial. I sí, hem de créixer però amb qualitat. Créixer per créixer, com aquests últims anys previs a la crisi, no ens porta a enlloc. Podem estar com ara, i no passa res, o créixer pausadament i de manera ordenada imposant-nos amb cura els nostres mínims i els nostres màxims. Això li dic com a alcalde de la capital de comarca que és l'única població que ha guanyat habitants en un segle però també sent conscient que no hem de créixer a costa dels altres pobles de la Conca. Pensi que aquesta comarca ha perdut 9.000 habitants d'ençà dels temps de la fil·loxera.

El creixement actual passa per una evolució interna, per retrobar els barris o zones de la ciutat històrica. Quins plans de regeneració urbana i de rehabilitació tenen pensats a Montblanc? Moltes ciutats tenen plans per incentivar la rehabilitació o per ajudar a conèixer l'estat dels seus edificis recolzant la Inspecció Tècnica d'Edificis.

Hem acabat la Llei de Barris que s'ha centrat en el nucli antic però encara no hem finalitzat altres parts del municipi com ara tota la zona del Pont Vell i el riu Francolí. Tenim encara molta feina amb la rehabilitació de les muralles però ara també es hora de fixar més atenció en acabar la pavimentació dels carrers de l'eixample i especialment el carrer Senan. Una altra tasca pendent i important és la reposició dels primers barris sorgits als anys 60 com el de Sant Maties. Adequar i acabar d'enjardinar totes les

entrades de la Vila Ducal també és a la nostra llista de prioritats. Si tenim aquesta vocació de municipi turístic, haurem de fer un esforç més gran en enjardinar i mobiliari urbà. I no hem d'oblidar mai l'estat dels carrers secundaris del nucli antic per evitar que aquests es quedin buits. Rehabilitar les cases d'aquests carrers és molt important.

Quina opinió i posicionament tenen des de l'Ajuntament de Montblanc sobre els col·legis professionals, i especialment el que representa als aparelladors, arquitectes tècnics i enginyers d'edificació, del suport i assessorament que realitzen els tècnics que intervenen en la seva ciutat?

Estic convençut que tenim excel·lents professionals aparelladors, arquitectes tècnics i enginyers d'edificació a la nostra vila i molt especialment en la vessant de la restauració i l'urbanisme.

Estem molt contents de la tasca dels nostres professionals i considerem que els col·legis professionals són peces claus per a la disciplina i el correcte desenvolupament urbanístic i arquitectònic. ●●●